

Koiran ravinteiden valmistuksen salaisuudet

- Laadun päättelemine

Koiran ravinteissa on todellisia laatueroja. Samoin eroja on yrityksissä, jotka ravinteita valmistavat. Toisille laatu-sana on vain sana, toisille laatu on elämäntapa.

Miten voidaan erottaa laaturavinne ja laatuvalmistaja ?

Lopullinen laadun hyväksyjä on aina koira itse. Miten koira voi ravinteella, miltä se näyttää, tuntuu ja esiintyy ? Nämä ovat parhaat merkit ravinteiden laadusta. Koira, jonka silmät ovat kirkkaat, turkki kiiltävä ja iho pehmeä ja joka ei ole ylipainoinen, on päämääränä. On samantekevää, mitä valmistaja mainonnassaan kertoo tai esittää. Jos ravinne toimi koirassasi, se ei ole oikea ravinne koirallesi.

Kaikki koirat eivät voi hyvin samalla ravinteella. On olemassa koiria, jotka voivat loistavasti yhdellä ravinteella, mutta toiselle koiralle tämä ruoka ei sovi ollenkaan. Tähän ei ole mitään yksinkertaista syytä tai selitystä. Tämän vuoksi ruokalaadusta päättämisen on oltava koirasi. Omistajana sinä osaat lukea, joten sinun tulee valita laaturavinteet jotka sisältävät mahdollisimman monipuolisen rakennusmateriaalin koirasi keholle ja antaa koirasi päättää.

Tavallinen ruoka, Täysravinto eli Premium, Super Premium vai Holistinen ?

Koiran ruuat voidaan jakaa nykyään jo neljään ryhmään. Jokaisella on paikkansa laadun, hinnan ja hyötykäytön mukaan. Vaikka koirasi saattaa selvitä tavallisella ruualla, se voi paremmin Super Premium tai Holistic ravinnoilla..

Vaikka sekä tavallinen ruoka että Täysravinne saattavat olla valmistettuja hyvistä raaka-aineista, niiden laatu ei ole Super Premium ja varsainkaan Holistic-luokan tasoa.

Mitä koira tarvitsee ?

Koirat ovat lihansyöjiä. Niiden hampaat ovat raatelijan hampaat. Niillä on yksinkertainen, lyhyt ruuansulatusjärjestelmä lihan sulatusta varten. Niiltä myös puuttuu sylkyentsyymi amylase, jota tarvitaan tärkkelyksen sulattamiseen.

Lihansyöjät, määrityksensä mukaan, tarvitsevat ruokaa, joka sisältää eläinproteiineja. Eläinproteiini on korkeampilaatuista ja paremmin koirille sopivaa, sillä se on lähes samanlaista kuin koiran kehon omat proteiinit.

Koirat ovat totuttautuneet jollakin lailla ruokiin, joissa on korkea kasvisproteiinitaso. Kuitenkin ne näyttävät, toimivat ja tuntuvat paremmilta ruokittaessa ruuilla, joissa on korkea lihaproteiini ja eläinrasvataso eivätkä kärsi allergioista

Tämä on hyvin dokumentoitu alan tutkimuksissa. Koirat syövät vähemmän ja sulattavat enemmän ruokittaessa Super Premium tai Holistic-ruuilla, joissa on korkea eläinproteiini- ja rasvataso verrattuna tavalliseen ruokaan ja Täysravintoon.

On helppo erottaa Super Premium ja Holistic-ruoka muista katsomalla koostumusta. Ensimmäisenä listassa pitäisi olla lihatuote. Tämän pitäisi olla kana, kalkkuna, kala, lammas tai porsas.

Koostumuksesta pitäisi löytyä vähintään kaksi rasvanlähdettä energiaan ja ihon vaatimiin rasvahappojen tarpeeseen.

Usein puhutaan tarpeesta vaihdella koiran ravinnetta. Tämä johtuu siitä, että koira tarvitsee useita erilaisia rasvahappoja elimistönsä toimintaan. Jos ravinteessa on esimerkiksi vain kanaa, koiralta jää puuttumaan lampaan/sianlihan ja kalan rasvahapot jne. Jos ravinteessa on tarpeeksi laaja pohja kaikista valkuaisaineryhmistä, tätä vaihtelua ei tarvita.

Rasva on koiran energianlähde. Eläinrasvat sisältävät tyydyttyjä ja monityydyttämättömiä rasvahappoja, sekä ovat helposti sulavia ja hyviä aineenvaihdunnallisia energianlähteitä. Yleisimmin, kananrasvat ovat korkealaatuisempia, sillä niissä on enemmän monityydyttämättömiä rasvahappoja ja ne ovat sulavampia kuin muut eläinrasvat ja tukevat loistavasti ihon tarpeita, energian tullessa muista rasvoista. Molempia tarvitaan, monipuolisuudesta hyötyä.

Kasvisöljyt kuten soijaöljy, maissiöljy, lesitiini, sesamesiemenöljy, pellavansiemenöljy sekä vehnänalkioöljy sisältävät korkean tason linolihappoa, koiralle erittäin tärkeää rasvahappoa. Parhaan tuloksen nämä saavuttavat vasta, kun ne yhdessä eläinrasvojen kanssa imeytyvät kehoon. Nämä ovat päärakennusaineina hienoon turkkiin ja pehmeään ihoon.

Hiilihydraatit ovat vasta kolmanneksi tärkein raaka-aine. Koiralle on olemassa kaksi hyödyllistä hiilihydraattia. Yksinkertaiset hiilihydraatit sisältäen tärkkelystä ja sokeria. Yhdistelmä hiilihydraatit sisältävät sulavaa ja sulamatonta kuitua.

Yksinkertaisten hiilihydraattien tulisi olla tuotteista kuten riisi, kaura, maissi tai vehnä. Nämä täysjyväviljoina ja oikein kypsennettyinä ovat oikeanrakenteisia ja -tuntuisia koiran syödä ja pureskella.

Kuitu, yhdistelmä hiilihydraatti, on myös tärkeä hyvän sulamisen ja ulosteen muodostuksen vuoksi. Sokerijuurikas ja tomaattimurska sisältävät sulavia sekä sulamattomia kuituja ja ne ovat kasvin sisäosista. Nämä kaksi ovat parhaimpia kuidun lähteitä. Ongelmana on näiden hinta.

Vitamiinien ja mineraalien lisääminen on ehdottoman tärkeää kaiken koiranravinteiden ravinteelliseen tasapainoittamiseen. Vaikka vitamiinit ja mineraalit yleensä ovat vain n. 2 % ravinteiden kokonaispainosta, niistä saadaan kaikkein kriittisimmät ravinteet. Näitä ovat 12-15 vitamiinia ja 12-14 mineraalia. Usein näiden mikro-organismien lista on pitempi kuin koostumuksen lista. Nämä kuitenkin tarvitaan, ja niitä pitää edellyttää olevan kunnan ravinteessa. Premium ravinteissa on yleensä useampi lähde jokaiselle vitamiinille ja mineraalille. Vastaavasti, koostumuslista on yleensä pitempi kuin Täysravinteissa.

Yleensä ei ole suositeltavaa lisätä vitamiineja tai mineraaleja Super Premium ja Holistic ravinteisiin. Epätasapainolla saatetaan aikaan saada enemmän pahaa kuin hyvää.

Koiranruokien luokitus

Käytännössä voidaan jakaa 4. luokkaan:

1. Perusruoka (ns. markettiruoka)
2. Ylläpitoruoka (ns. Premium ruoka)
3. Laaturuoka (ns. Super Premium ruoka)
4. Kokonaisvaikutteinen (ns. Holistinen)

1. Perusruoka

Perusteiltaan ns. markettiruoka perustuu viljaan ja on ravintopitoisuuksiltaan heikkoa. Tämän tyyppiseen ruokaan on lisättävä eri raaka-aineita, jotta koira voisi sillä paremmin. Yleisimmin jauhelihaa, riisiä, piimää, raejuustoa, eri öljyjä yms, joita ei kuitenkaan lasketa todellisiin ruokintakustannuksiin ja tämä vääristää hinta-ajattelua.

2. Ylläpito

Ylläpito eli ns. Premium ruoka perustuu jo lihan valkuaiseen ja liha on merkittynä ensimmäisenä tuoteselosteessa. Tämän tyyppiseen ruokaan lisätään myös jauhelihaa, piimää, raejuustoa yms, joskin vähemmän kuin edellä mainittuun. Yleensä lisäykset unohdetaan ruokintakuluissa.

3. Laaturuoka

Laadukas ruoka sisältää jo kaiken mitä koira normaalielämässään tarvitsee eikä lisäyksiä enää tarvita. Kun ruoka kattaa perusvaatimukset sekä sisältää useita lisäravinneitä aletaan ruuasta käyttää **Super Premium** nimikettä. Tämä tarkoittaa lisäravinneitä mm. suoliston, ihon ja turkinhoitoon, hormonitoimintaan jne eli valmistaja on ottanut huomioon mahdollisia lisäravinnetarpeita ja nämä sisältyvät hintaan. Tämä on yllättävän helppo tarkistaa tuoteselosteesta !

4. Kokonaisvaltaiset - Holistiset

Nämä ruuat täyttävät kaikki ns. **Super Premium** vaatimukset sekä lisäksi sisältävät myös terveyttä edistäviä aineita. **Holistisen ruuan raaka-aineissa ei saa olla mitään synteettisiä tai kemiallisia aineita, joiden voidaan edes epäillä aiheuttavan terveyshaittoja !!**

”Tiekartta” koiranruualle

Tarkista tuoteselosteesta:

- Onko liha mainittu ensimmäisenä ?
- Useita eri lihoja ?
- Sisältääkö ihon/turkin/vatsan/nivelten hoitoon lisäravinneitä ?
- A-vitamiinipitoisuus viittaa vitamiini/hivenaine kokonaismääriin
- Oltava kalaa tai pellavansiementä (Omega-3 lähteet) !
- Tarkista säilöntäaine (varo ”EU:n hyväksymät”)
- Epämääräiset ”eläinperäiset” tms aineet epäilyttäviä
- Onko valmistavan tehtaan nimi todettavissa ?

Anna koiran lopulta päättää ! Syötä 60 vuorokautta !

Epämääräisyyden merkkejä tuoteselosteessa

- Viljaa (?)
- Lihaa (?)
- Eläinperäisiä (?)
- Hydrolisoitu proteiini (?)
- Soijaproteiini (?)
- Maissiproteiini (?)

Laadun ravinteellinen takuu

Lause "Meets or exceeds the AAFCO Dog Nutrition Profile for all life stages" kattaa AAFCO:n asettamat standardit koiran koko elämän ajaksi. Tämä on minimivaatimus, sillä tällöin ravinteiden laatu riittää kattamaan vähimmäisravinto standardit, jotka Yhdysvalloissa on ravinteelle säädetty. On kuitenkin tärkeää tutkia, mitä ravinne todellisuudessa sisältää. On helppoa laatia ravinne, joka laboratoriotutkimuksissa näyttää sisältävän korkeat ravintoaineet. Käytäntö osoittaa muuta. Osa tuotteista ei ole koiran ravinnoksi kelpavaa tai sulavaa. Koostumus on erittäin tärkeä. On tiedettävä, mitä ravinnoita koira voi käyttää hyväkseen.

On mahdollista laatia ravinne, joka näyttää loistavalta vakuustodistuksena mukaan. Siinä on korkea valkuaisainepitoisuus ja korkea rasvapitoisuus, mutta aineita, joita koira ei pysty hyödyntämään. Raaka-aineina voidaan käyttää kilo sulkia ja jalkoja, yksi vanha nahkakenkä, 2 litraa käytettyä moottoriöljyä sekä sahajauhoja. Tällä saadaan nopeasti arvot korkeiksi, mutta koiralle nämä ovat käyttökelvottomia, eli on tutkittava koostumusta.

Jos omistaja on epävarma tuotteesta, hänen kannattaa soittaa maahantuojalle tai valmistajalle ja kysyä. Jos vastaukset eivät tyydytä, kyseistä ravintoa ei kannata koiralle syöttää. Käytännössä paras laatutuomari on oma koira. Ravinteiden haitat saattavat näkyä nopeasti, hyödyt näkyvät n. 2 kuukauden ruokinnan jälkeen.

Ruokintamäärät

Ruokintamäärät ovat aina ohjeellisia. Valmistajan ilmoittamat arvot ovat keskivertoarvoja. Toiset koirat tarvitsevat vähemmän, toiset enemmän, riippuen iästä, aktiviteetista sekä koiran oman aineenvaihdunnan tehokkuudesta. Kuitenkin ilmoitetut arvot ovat vertailukelpoisia, sillä jos koira kuluttaa yhtä tuotetta enemmän kuin ohjeelliset ruokintamäärät indikoivat, se kuluttaa myös muita ravinteita vastaavasti enemmän. Kannattaa aina aloittaa suositusmäärästä. Jos koira lihoo, pitää vähentää annosta. Jos se laihtuu, lisätä. Ylipainoiset, lihavat koirat kärsivät huomattavasti enemmän ongelmista.

Mainosten väitökset

Liian usein, ei-niin-laadusta-välittävä valmistaja väittää tai kertoo ravinteensa olevan täysin sulavaa. Mikään ruoka ei ole täysin sulavaa. Super Premiumien ja Holistic tuotteiden huippulaadusta löytyy yli 90 % sulavuutta. Tämä johtuu korkealaatuisista raaka-aineista, hyvästä tuotantoprosessista, sekä patentoiduista prosesseista, joilla suojataan mineraalit kulkemaan kapseloituneina ohutsuoleen, niiden joutumatta kosketuksiin vatsahappojen kanssa. Jos mitään patentoitua prosessia ei ilmoiteta, sulavuus on alle 90 %. Täysravinteiden sulavuus on yleensä 75-85 % ja tavallisten ruokien 60-75 %.

Sulavuus on suoraan viitannollinen tuotteen hintaan. Korkealaatuiset raaka-aineet maksavat, ravinne maksaa. Mutta silloin koira tarvitsee vähemmän korkealaatuista ravinnetta, eli kilokulutus on pienempi. Helpoin on lähteä oletuksesta; -Jos tuote on halpaa se ei voi olla hyvää-. Joidenkin valmistajien on pakko mainostaa ja yrittää saada kuluttaja uskomaan mainontaan, varsinkin jos ravinteiden laatu ei kata väitteitä. Mainoksissa saatetaan vedota yhden raaka-aineen korkeaan määrään ja indikoidaan kuluttajalle kyseisen aineen olevan parannuskeino ongelmiin. On ymmärrettävä, ettei mikään aine imeydy yksin. Koko imeytymisprosessi vaatii useita mineraaleja ja vitamiineja imeytyäkseen, eli suuri määrä esim. linolihappoa tarvitsee korkeamman määrän A-, B- ja E- vitamiinia sekä biotiinia ja sinkkiä. Jos näin ei ole, kyseistä ainetta imeytyy erittäin vähän, eli koira ei pysty tätä hyödyntämään. Ravinteiden raaka-aineiden on oltava tasapainossa keskenään. Jos tätä tasapainoa ei ole, aineenvaihdunta saatetaan sekaisin, ja tästä saattaa seurata vakavia ongelmia.

Usein on myös niin, että mainostetaan paljon. Tämä on usein merkki siitä, ettei tuote käy kaupaksi. Tämä pitää paikkansa varsinkin silloin, kun kyseessä on tuote, joka on ollut kauan markkinoilla. Mainontaa pitää olla aina, mutta jos yhtäkkiä mainonta kasvaa hurjasti, se on selvä merkki menekkivaikeuksista. Hyvällä mainonnalla vedotaan ihmisen elintapoihin ja turhan usein ihminen turhamaisuuttaan liittyy itsensä ja koiransa mainoksen luoman imagon piiriin.

Koira ei mainoksista välitä. Sen keho näyttää, onko tuote sitä mitä mainos esittää.

Asiakaspalvelu

Hyvä asiakaspalvelu on myös osoitus vakaumuksesta tuotteeseen. Valmistajalle tai maahantuojalle soittaessa auttavan henkilön pitäisi kuunnella kuluttajan mahdollista ongelmaa ja koettaa ymmärtää mikä kuluttajan ongelma on. Kysymyksiin tuotteesta on löydettävä vastauksia ymmärrettävässä muodossa. Tämä koskee niin tuotetta kuin sen käyttöä.

Valmistajan rehellisyys ja ravinteen laatu

Rehellisyys tarkoittaa sitoutumista tuotteen laatuun.

Valmistajan sitoutuminen laatuun tarkoittaa ravinteen jatkuvaa, muuttumatonta laadunvalvontaa, niin valmistuksessa, varastoinnissa kuin jakelussakin. Tämä riippumatta markkinatilanteesta. Tämä rehellisyys kattaa kaiken edellä mainitun; ruokintaohjeista raaka-aineisiin, tuotteen laadusta asiakaspalveluun. Tämä rehellisyys on kuluttajalle merkki laatutuotteen koko ketjun toiminnasta. Kannattaa antaa koiran valita itse ravinne niiden tuotteiden joukosta, jotka kattavat kaikki laatutuotteen edellä mainitut kriteerit.

Pika-analyysi tuotteen laadusta

Viisi vihjettä nopean laatukartoituksen tekemiseen;

- Koostumus alkaa lihalla, ei kasviksella.
- Sulavuus: paljonko koira pystyy ravinnetta hyödyntämään.
- Energia (kj/100gr.) kertoo ravintopitoisuuden.
- Ruokintaohje, kertoo hintasuhteen, paljonko kuluu päivässä.
- Koostumuksesta pitäisi löytyä 2, tai mieluummin kolme lihaa. (Lammas/sika+kana+kala) takaamassa koiralle monipuolinen raakavalkuaisainepohja rakenneaineiksi.

Näillä voidaan nopeasti tarkistaa, kattaako tuote mitään ravinteen perusvaatimuksia lemmikille.

Toivottavasti tämä artikkeli auttaa lukijaa päättämään oikean ravinnon ja varsinkin välttämään niitä ravinteita, jotka eivät ole koiralle ravinnoltaan riittäviä. Ravintopuutoksista kärsivät koirat ovat yllättävän suuri osuus kaikista eläinlääkärin vastaanotolle joutuvista koirista. Eläinlääkäri käsittelee näitä koiria sairaina, ja yleensä kustannukset moninkertaiset ravintokustannuksiin verrattuna.

Kirjoittanut: Olli Wuorimaa